

Elbilhovedstaden

Norsk **elbil**forening

elbil.no

FOTO:
Oslo: JORG GREUEL / DIGITAL VISION
Bergen: "Bergen-June 26, 2015.
JRD3295" by J R Dawson is licensed
under CC BY-NC-ND 2.0
Trondheim: Trondheim kommune
Stavanger: Stavanger kommune

Hvem blir årets Elbilhovedstad?

Fossilt drivstoff i veitrafikken er den dominerende kilden til utslipp av klimagassutslipp i byene våre og bidrar også til luftforurensing. Kommune-Norge må bidra til det store elbilskiftet for at Norge skal nå Stortingets mål om at det kun skal selges nullutslippsbiler fra 2025.

Fire norske bykommuner konkurrerer om tittelen «Elbilhovedstaden 2019». En fagjury med variert kompetanse på miljø og transport analyserer kommunenes innsats for nullutslipp fra transport, og vinneren kåres 14. august, under Arendalsuka. I 2018 tok Bergen "prisen hem" og daværende byråd for byutvikling Anna Elisa Tryti fikk prisen overrakt av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland. Oslo gikk av med seieren i 2017 og en stolt ordfører Marianne Borgen, fikk tittelen med seg tilbake til Oslo Rådhus. Trondheim kom på tredje plass og Stavanger på fjerde både i 2017 og 2018. Vil vi få en ny vinner i 2019, eller beholder de to tidligere vinnerne grepet?

Tittelen «Norges elbilhovedstad 2019» handler om mer enn salg av elbiler. Den forutsetter offensive mål og virkemidler, årlig framgang og politisk vilje til handling, for å fremskynde overgangen fra fossil til elektrisk transport. Her får du et sammendrag av kommunenes egen rapportering til Elbilhovedstaden 2019, sammen med relevante tall fra Elbilisten, Motorvognregisteret og NOBIL.

Christina Bu

Norsk elbilforening

OSLO

Oslo har som mål om å **kutte sine totale utslipp med 95 prosent innen 2030**, noe som vil innebære at hele transportsektoren skal være utslippsfri innen 11 år. Sentrum (innenfor Ring 3) skal være fossilfritt innen 2024.

Et av hovedprosjektene i Oslo er å styrke ladenettverket. Per i dag finner man **2179 offentlige ladepunkt** og **105 hurtigladere** i kommunen. Planen er å ha etablert **600 nye ordinære kommunale ladepunkt i 2019**, samt fornye eksisterende eldre og mindre pålitelige ladepunkt. Kommunen skal også bidra til at det etableres to nye hurtigladestasjoner med seks hurtigladere i 2019. Kommunen legger til rette for hjemmelading i borettslag gjennom en **støtteordning som i 2018 muliggjorde 20 000 ladeplasser**. Målet for støtteordningen i 2019 er 15 000 ladeplasser. Kommunen har tett kontakt med OBOS om lading for borettslag, og spørsmål om lading besvares av kommunen.

Parkering på kommunale p-plasser inklusive beboerparkering er gratis for elbiler, og tilsvarer ca. 24 000 plasser. I 2019 ble det **innført brukerbetaling for lading av elbiler**

på kommunale ladestolper (10 kr per time på dagtid og 5 kr på kveld/natt), et tiltak som skal bidra til bedre utnyttelse av ladepunktene. Kommunen er også i gang med en **kartlegging av ladebehov i de ulike bydelene**, som skal danne grunnlag for en målrettet videre utbygging av den kommunale ladeinfrastrukturen.

I 2019 har Oslo kommune utvidet bomringen. De miljødifferensierte bompengene omfatter fra 1. juni også **elbilister. (Red.anm: Elbiler betaler i underkant av 40 prosent av ordinær takst).**

Oslo kommune bruker offentlige anskaffelser og anbud som et virkemiddel i arbeidet med å akselerere det grønne skiftet. **Kjøretøy og bygg- og anleggsmaskiner som brukes i forbindelse med utførelse av arbeid for Oslo kommune, skal som hovedregel ha nullutslippsteknologi.**

Om lag **650 av 1100 biler i kommunens bilpark er elektriske.**

Kommunen har også en voksende flåte av elektriske sykler. Oslo kommune vedtok i slutten av 2018 å stille **nullutslippskrav til drosjene**. Kravet vil tre i kraft senest i løpet av 2024.

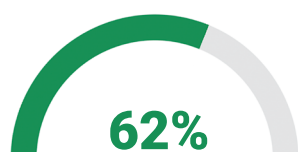
Kommunen har i samarbeid med næringslivet bidratt til at det har kommet på plass en **ny terminal for utslippsfri varetransport på Filipstad**, som gjør det mulig med helt utslippsfri varedistribusjon. Som følge av terminalen og omlegging av varedistribusjon til elsykkel og elvarebiler, er **80 prosent av DB Schenkers varedistribusjon innenfor Ring 3 utslippsfri**. En ny ladehub for el-lastebiler, eltaxi m.m. er under utvikling i området. Det er også innført en egen **støtteordning for å gi støtte på inntil 50 prosent** for håndverkere og andre næringsdrivende som ønsker ladeinfrastruktur.

Oslo kommune har satsset på **elektrifisering av kollektivsektoren**. Nesodden-fergene ble sommeren 2019 helelektriske, og i 2019 kommer om lag 70 elektriske busser til å være satt inn i ordinær drift.

Elbilandel i personbilsalget første halvår

Kilde: OFV

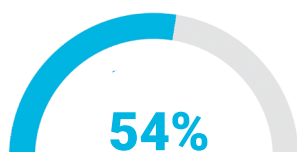
Oslo

7 040 av
11 433 biler

Endring fra 2018:
+85%

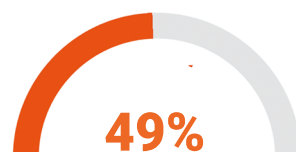
Bergen

2 723 av
5 002 biler

Endring fra 2018:
+84%

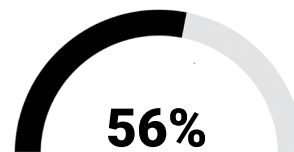
Trondheim

1 513 av
3 108 biler

Endring fra 2018:
+73%

Stavanger

989 av
1 759 biler

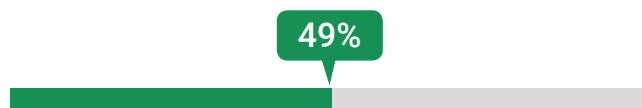
Endring fra 2018:
+94%

Økning i antall elbiler fra juni 2018 til juni 2019

Person- og varebiler. Kilde: Motorvognregisteret

Oslo

Elbilbestanden har økt fra 31 420 til 46 738

Bergen

Elbilbestanden har økt fra 14 918 til 20 402

Trondheim

Elbilbestanden har økt fra 6 341 til 8 849

Stavanger

Elbilbestanden har økt fra 4 359 til 7 007

BERGEN

I Bergen kommunes «Grønn strategi» skal **transportsektoren redusere sine klimagassutslipp med 30 prosent innen 2020 sammenlignet med 1991-nivå, og være fossilfri i 2030**. For å nå målet må alt drivstoff være fornybart i 2030. Fram til dette må omfanget av transport med klimagassutslipp reduseres.

Første pilotområde for nullutslippssone skal etableres i 2020

og innen 2030 skal hele sentrum være nullutslippssone. Utredningsarbeid settes i gang i 2019. Gjennomføringen henger tett sammen med tiltak for utslippsfri varetransport, kollektivtrafikk og taxi.

Byrådet vil arbeide for å innføre lav- eller nullutslippssoner i alle bydeler

(byrådsplattformen). Kommunen mener dette kan ses i sammenheng med nye miljødifferensierte bompenger, som ble innført i 2018, og at disse sammen med nye bomstasjoner i bydelene i praksis vil gjøre hele Bergen til en lavutslippssone. Per i dag finnes det 610 offentlige ladepunkter i byen, og 68 hurtigludere. Videre er det planlagt bygd 20 nye ladepunkter på gateplan innen utgangen av 2019.

I de nye parkeringsbestemmelsene i kommuneplanen, som blir vedtatt i 2019, er det foreslått at **alle nye og ombygde bilparkeringsplasser i parkeringshus, kjeller eller større innendørs anlegg skal**

tilrettelegges for lading. Også nye utendørs parkeringsplasser til næringsbebyggelse skal tilrettelegges med lading. Bergen kommune **oppretter i 2019 en støtteordning for ladeinfrastruktur i borettslag og sameier**, med en ramme på 2,5 millioner kr for 2019. Kommunen har også søkt Klimasats om støtte til å opprette en rådgivningstjeneste for borettslag og sameier.

Mot slutten av 2018 passerte elbilandelen i bomringen 20 prosent, og våren 2019 ble det derfor **innført bompengebetaling for elbiler. (Red. anm: Takst for elbiler er på rundt 40 prosent av ordinære takster)**. Elbiler parkerer gratis på offentlige plasser på gategrunn, og **betaler 50 prosent av ordinær takst i tre av byens fire parkeringsanlegg**. Lading på kommunale P-plasser koster 10 kr + 1 kr per påbegynte 10 min. Bergen kommune har **391 elbiler i egen flåte**, en andel på 44 prosent. Bilflåten skiftes fortløpende ut til nullutslipp så sant det er mulig når nye biler skal leases. Alle unntak må godkjennes særskilt. Bergen kommune vil med støtte fra Klimasats investere millionbeløp i ladepunkter for tjenestebiler de neste årene.

Bergen kommune stiller **krav om mest mulig fossilfri transport i innkjøp av transporttjenester**, men også i alle andre innkjøp som innebærer transport. Krav om nullutslipp vil

komme når det anses mulig, men kommunen venter ennå på at løsninger blir mer tilgjengelig for lastebiler.

Det er startet et arbeid for å stille krav om fossilfri anleggsdrift ved alle egne byggeprosjekter, og gi uttelling for nullutslippsløsninger i anbudskonkurransene dersom det er mulig.

Bergen samarbeider godt med Hordaland fylkeskommune om krav til null- eller lavutslipp i drosjeløyver, og **Bergen Taxi mener de langt på vei vil være fossilfrie innen 2025**. Kommunen har også en **stor satsing på bildeling**, blant annet gjennom bygging av Mobilpunkt, hvor ulike smarte og miljøvennlige transporttilbud gjøres synlige og tilgjengelige for innbyggerne. Her finnes også reserverte ladeplasser for elbiler i bildelingsordninger. Per i dag er 32 ladeplasser for elbiler i bildeling etablert, og 10 nye er under bygging.

Elbilandel av personbilparken juni 2018 til juni 2019

Kilde: Motorvognregisteret

Oslo

Elbilandelen har økt fra 10,1% til 14,7% (+4,6 pp.)

Bergen

Elbilandelen har økt fra 12,9% til 17,7% (+4,8 pp.)

Trondheim

Elbilbestanden har økt fra 7,7% til 10,7% (+3 pp.)

Stavanger

Elbilbestanden har økt fra 7,2% til 11,7% (+4,5 pp.)

Elbilandel i kommunens egen bilflåte

Oslo

59% av 1100 (+3 pp.)

Bergen

44% av 888 (+14 pp.)

Trondheim

29% av 910 (-6 pp.)

Stavanger

32% av 409 (+11 pp.)

TRONDHEIM

Byvekstavtalen Trondheim har inngått med staten, nabokommuner og fylkeskommunen innebærer mål om nullvekst i persontransport med bil, og samtidig et mål om reduserte klimagassutslipp, i tråd med det som er nødvendig for å oppfylle Paris-avtalen. Kommunedelplanen har som mål at **klimagassutslippene skal reduseres med 80 prosent innen 2030**, sammenlignet med 1991. Trondheim kommune har siden 2018 operert med et **klimabudsjett** som del av økonomiplanen.

Ved starten av 2019 hadde Trondheim kommune **266 elektriske kjøretøy i egen drift**, av totalt 910. Dette tilsvarer en andel på om lag 30 prosent. Målet om 200 elbiler i egen drift innen 2018 ble dermed nådd.

Per i dag fins det 345 offentlige ladepunkter i byen, og 47 hurtiglader. Trondheim har 10 hurtig- /lynladere og 16 normalladepunkter planlagt utbygd på tre steder i 2019, og flere i 2020/21. Trondheim ønsker en utvikling **med konsentrasjon av flere lademuligheter på hvert sted**.

Kommunen har vedtatt i 2019 at rådmannen gjennom reguleringsbestemmelser skal sikre at det blir lagt til rette for **lademulighet på alle parkeringsplasser i nye boligselskap**. Trondheims eksisterende

støtteordning for ladeinfrastruktur i borettslag og boligselskap støttet i 2018 om lag 70 prosjekter med totalt 2 mill. kr. Ordningen har siden 2018 **bidratt til å gjøre lading tilgjengelig på om lag 2200 parkeringsplasser**.

Trondheim har et foreløpig mål om at **30 prosent av alle nyregistrerte varebiler skal være elektriske i 2023**. Kommunen etablerte i 2018 en **tilskuddsordning for leasing av elektrisk varebil og etablering av ladepunkt i bedrift**. Bedrifter og organisasjoner kan søke om støtte på 16 000 kr per elvarebil og 10 000 kr per ladepunkt. Ordningen har bidratt til å etablere 50 ladepunkter og støttet leasing av 10 elvarebiler.

Det er **gratis for elbiler å passere bomringen** i Trondheim. (Red. anm: Den reviderte byvekstavtalen for 2019-2029 viser til en intensjon om å innføre rabatterte takst for elbil i Trondheim, men konkret vedtak om innfasing er ikke gjort). Parkering av elbil har samme pris som andre biler, mens lading på offentlige ladestasjoner er inkludert i parkeringsavgiften.

For å muliggjøre omstilling til **fossilfri drosjetransport** har Trondheim i 2019 søkt Klimasats om midler til å kartlegge egnede lokaliseringer for hurtiglader, og utprøving av ladeanlegg.

Fra august 2019 vil **36 helelektriske busser** kjøre på fire faste linjer i byens kollektivsystem, mens de resterende kjøres med biogass eller HVO (Red.anm: type biodiesel).

Bystyret vedtok i 2018 å regulere minst **300 parkeringsplasser forbeholdt bildelingsbiler** sentralt i boligområder og legge til rette for delte elbiler ved å etablere ladepunkt på reserverte parkeringsplasser for delebiler. Et forprosjekt i 2018/2019 om bildeling har resultert i en rapport med konkrete anbefalinger, som kommunen skal jobbe videre med i 2019.

Trondheim kommunes innkjøpsreglement sier at det skal stilles krav om fossilfrie anleggsplasser der dette er tilgjengelig og gjennomførbart praktisk og økonomisk. Kommunen stiller ikke krav om fossilfrie kjøretøy i sine konkurranser, men har stilt krav om at nye kjøretøy skal bidra til en gjennomsnittlig reduksjon i klimagassutslipp.

Endring i antall hurtigladere juni 2018 til 2019

Kilde: NOBIL

Oslo

Antall hurtigladere har økt fra 74 til 105 (+42%)

Bergen

Antall hurtigladere har økt fra 36 til 68 (+89%)

Trondheim

Antall hurtigladere har økt fra 22 til 47 (+114%)

Stavanger

Antall hurtigladere har økt fra 7 til 27 (+286%)

Endring i antall offentlig tilgjengelige ladepunkt juni 2018 til 2019

Kilde: NOBIL

Oslo

Antall ladepunkt har økt fra 2075 til 2179

Bergen

Antall ladepunkt har økt fra 446 til 610

Trondheim

Antall ladepunkt har økt fra 294 til 345

Stavanger

Antall ladepunkt har økt fra 160 til 368

Antall biler per hurtiglader

Kilde: NOBIL og Motorvognregisteret

Oslo

Bergen

Trondheim

Stavanger

Antall biler per ladepunkt

Kilde: NOBIL og Motorvognregisteret

Oslo

Bergen

Trondheim

Stavanger

STAVANGER

Stavanger vil være ledende i arbeidet for et klima- og miljøvennlig samfunn blant annet gjennom at **klimagassutslipp fra lette kjøretøy** skal reduseres med 80 prosent innen 2030 og **med 100 prosent innen 2040**. Utslippene fra **tunge kjøretøy** skal reduseres med 20 prosent innen 2030 og **100 prosent innen 2040**.

Kommunens kjøretøypark skal være utslippsfri innen 2025, og alle nye kjøretøy som kjøpes inn nå skal være utslippsfrie. Ved utgangen av 2018 var **31,7 prosent av kommunens bilpark elbiler**. I løpet av 2019 skal ytterligere 83 bensinbiler byttes med elbiler og andelen ventes da å ligge på 52 prosent.

Stavanger etterstreber å tilrettelegge for god tilgjengelighet på fossilfritt drivstoff før etterspørselen oppstår. I dag er **368 offentlige ladepunkt**, og **27 hurtigladere** å finne i kommunen. Det er planlagt **80 nye ladepunkter i 2019**. Stavanger innførte i 2019 en **støtteordning for borettslag og sameier** med en ramme på 3 millioner kroner. Kommunen har også ansatt en **egen elbil-laderådgiver** på fulltid for rådgivning til borettslag og sameier.

Innovative løsninger for lading er under utvikling. Det er forsøk med **ladepunkt i lyktestolpene langs gateparkering**, og Stavanger parkering KF **tilbyr i 2019 innbyggere som ikke har egen biloppstillingsplass og som bor i nærheten av et p-anlegg (radius på 300 meter) rimelig nattlading** i p-anlegg. Ved etablering av nye parkeringsanlegg skal minimum 10 prosent av bilparkeringsplassene ha lademulighet. For nye boliger skal **samtlige parkeringsplasser være tilrettelagt for lading** på senere tidspunkt, for ny næring er kravet **50 prosent av parkeringsplassene**.

På offentlige parkeringsplasser har elbiler 50 prosent rabatt ved parkering, og ved lading på kommunalt ladepunkt koster det 8 kr per time. **Elbiler er i Stavanger kommune fritatt for bompenger**. (Red. anm: I forhandlingene om ny Byvekstavtale er det foreslått 50 prosent takst for elbiler i bomringene når andelen elbiler passerer 20 prosent).

Stavanger kommune deltar i ZERO sitt nettverk for utslippsfri nyttetransport. Det er etablert **hurtiglading for taxi to steder i kommunen**. Kommunen har tre små elektriske renovasjonsbiler

som henter avfall i Stavanger sentrum og i 2019 fikk kommunen sin første store elektriske renovasjonsbil i vanlig rute. **Stavanger har hatt elbuss siden 2015** og har nå fem elektriske busser i vanlig rute. Pilotprosjektet med den autonome elektriske bussen på Forus ble avvirket 2018 med mål om to nye autonome busser i drift som tilbringer-tjeneste. **Det bygges en egen bussvei på 13 kilometer i kommunen, som etter hvert skal betjenes av elektriske busser**.

Stavangers elektriske bysykkelloordning teller ved utgangen av 2018 160 sykler og skal skiftes ut med til sammen **300 elektriske bysykler i 2019**.

Andel som opplever hurtigladekø av og til eller oftere (endring fra 2018)

Kilde: Elbilisten 2019, Norsk elbilforening

Oslo

74% (+10 pp.)

Bergen

61% (+1 pp.)

Trondheim

63% (+9 pp.)

Stavanger

55% (+4 pp.)

Andel som er fornøyde med normalladetilbudet i sitt område

Kilde: Elbilisten 2019, Norsk elbilforening

Oslo

12%

Trondheim

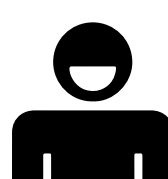
19%

Bergen

19%

Stavanger

21%

Elbilhovedstaden

Vinner av
Elbilhovedstaden 2019
kåres 14. august, kl. 18.00
under Arendalsuka.

Les mer om på
arendalsuka.no og
elbil.no

Norsk **elbil**forening

elbil.no